

Villkorad läkemedelsanvändning i mjölkproducerande besättningar - Sammanfattning från informationsmöte på Jordbruksverket den 15 september 2010

Nedan presenteras en sammanfattning från Jordbruksverkets informationsmöte om Villkorad Läkemedelsanvändning i mjölkproducerande besättningar (ViLA mjölk). På mötet presenterades det pilotprojekt som inleds under hösten 2010 och ska pågå under ett år. Pilotprojektet kommer sedan att utvärderas och leda till ett förslag om hur villkorad läkemedelsanvändning ska utformas inom mjölkproduktionen.

Kort om pilotprojektet

I pilotprojektet kommer ca 20 veterinärer och 50 mjölkbesättningar att ingå. Dessa väljs ut slumpmässigt. Syftet med projektet är att undersöka hur villkorad läkemedelsanvändning fungerar ute på gårdar för att sedan utforma ett koncept som kan införas i praktiken.

Vad innebär villkorad läkemedelsanvändning?

Villkorad läkemedelsanvändning innebär att lantbrukaren tillåts ha vissa läkemedel hemma och använda för att behandla vissa typer av sjukdomar utan veterinär. Tanken är att villkorad läkemedelsanvändning ska medföra ett förebyggande arbete vad gäller djurhälsa och djurvälstånd. Genom detta arbetssätt får veterinären insyn i hela besättningen, inte bara de djur som behandlas vid det aktuella besöket. En del i arbetet är en djurskyddsdeklaration som måste fyllas i vid starttillfället och sedan kontinuerligt följas upp. Modellen är delvis hämtad från djurskyddsdeklarationen inom grisproduktionen. Framförallt lyfts tre syften med djurskyddsdeklarationen fram:

- Ett redskap för förebyggande djurskyddsarbete som ger lantbrukaren en möjlighet att följa upp djurskyddslagstiftningen
- Ett hjälpmedel för veterinären att skapa en koppling mellan djurhälsa och djurskydd

Deklarationen kommer att innehålla en rad observationspunkter samt en vägledning för veterinären. Följande punkter kommer att ingå i deklarationen i pilotprojektet:

- Djurens hull
- Klöv- och benstatus inklusive rörelsemönster
- Renlighet på djur och djurutrymmen (ska vara tillfredsställande)
- Skadade och sjuka djur får vård och hålls på lämpligt sätt
- Djur över 6 månader hålls på bete på sommaren
- Tillräckligt med utrymme för djuren
- Årlig stallrengöring har genomförts
- Ko- och klavdödlighet

Vilka diagnoser och läkemedel rör det sig om?

Följande diagnoser föreslås lantbrukaren själv kunna behandla:

- Lunginflammation hos kalv
- Diarré hos kalv
- Nekrobacillos hos kalv
- Ledinfektion hos kalv
- Juverinflammation (akut och subklinisk inför sinläggning)
- Klövspalstinflammation

Läkemedel som lantbrukaren ska kunna ha hemma är:

- Bensylpencillin
- NSAID (antiinflammatoriskt och smärtstillande)
- Oxytocin

Hur ska veterinären arbeta?

Vid veterinärens besök görs följande:

- sjuka/skadade djur
- Journalföring och läkemedelshantering
- Återkommande besök med bestämd frekvens (frekvensen kommer att bestämmas utifrån vad pilotprojektet visar – idag finns tankar om att anpassa det till storleken på besättningen)
- Djurskyddsdeklaration för hela besättningen
- Behandlingsuppföljning

Vilka krav ställs på lantbrukaren?

Följande krav kommer att ställas på lantbrukaren som deltar i pilotprojektet (observera att det inte är detsamma som de krav som sedan kommer att ställas när systemet införs)

- Godkänd förprovning
- Följer djurskyddslagstiftningen
- Inga pågående djurskyddsärenden
- Tillgång till veterinär som är villig att villkora läkemedel
- Grundkurs i läkemedelshantering
- Godkänd djurskyddsdeklaration
- Veterinärbesök med vissa bestämda intervall

Hur kommer pilotprojektet att utvärderas?

Vid utvärderingen av pilotprojektet kommer man att titta på följande:

- Läkemedelsanvändning/hantering
- Djurhälsa
- Djurskydd
- Journalföring
- Ekonomi (lantbrukarens och veterinärens – har lantbrukarens veterinärkostnad minskats, kan man se ett minskat produktionsbortfall...)
- Subjektiva mått:
 - Djurägarens utbyte (bättre hälsoläge, får man ut mer av veterinären, ekonomisk vinst mm)
 - Veterinärens upplevelse av påverkansmöjligheten (påverkan på hälsoläget i besättningen)
- Användning av djurskyddsdeklaration och andra mallar.